

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2008. december 1.*

A C-388/08. PPU. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Korkein oikeus (Finnország) a Bírósághoz 2008. szeptember 5-én érkezett, ugyanazon a napon hozott határozatával terjesztett elő

Artur Leymann

és

Aleksei Pustovarov

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, J. N. Cunha Rodrigues, J. Klučka, P. Lindh (előadó)
és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: J. Mazák,
hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

* Az eljárás nyelve: finn.

tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság 2008. szeptember 5-i, a Bíróság hivatalához ugyanezen a napon érkezett kérelmére, amelyben az eljárási szabályzat 104b. cikke alapján sürgősségi eljárás alkalmazását kéri az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre,

tekintettel a harmadik tanács e kérelemnek helyt adó, 2008. szeptember 11-i határozatára,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2008. november 4-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- A. Leymann képviseletében M. Annala asianajaja,

- A. Pustovarov képviseletében H. Tuominen asianajaja,

- a finn kormány képviseletében A. Guimaraes-Purokoski, meghatalmazotti minőségben,

- a spanyol kormány képviseletében J. M. Rodríguez Cárcamo, meghatalmazotti minőségben,

- a holland kormány képviselőjében C. ten Dam, meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében I. Koskinen, R. Troosters és S. Grünheid, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o., a továbbiakban: kerethatározat) 27. cikke (2)–(4) bekezdésének értelmezésére irányul.

- 2 Ezt a kérelmet a kábítószerrel kapcsolatos súlyos bűncselekményekkel („törkeä”) vádolt, és európai elfogatóparancs alkalmazásával a finn hatóságok részére átadott A. Leymann-nal és A. Pustovarovval szemben Finnországban indult büntetőeljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az Európai Unió joga

3 A kerethatározat 2. cikkének (1) bekezdése szerint:

„(1) Az európai elfogatóparancs olyan cselekmények esetén bocsátható ki, amelyeknél a kibocsátó tagállam joga szerint a büntetési tétel felső határa legalább tizenkét havi szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés. [...]”

4 A kerethatározat 2. cikkének (2) bekezdése felsorolja azt a 32 bűncselekményt – ezek között szerepel a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal való tiltott kereskedelem is –, amelyek esetében a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése nélkül az európai elfogatóparancs alapján átadásra kerül sor, ha ezeknél a kibocsátó tagállam joga szerint a kibocsátó tagállamban a büntetési tétel felső határa legalább háromévi szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés.

5 A kerethatározat 2. cikkének (4) bekezdése értelmében a cselekmény kettős büntethetősége a (2) bekezdésben fel nem sorolt bűncselekmények esetében vizsgálható.

- 6 A kerethatározat 3. cikke felsorolja az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának okait.
- 7 A kerethatározat 4. cikke tartalmazza az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának mérlegelhető okait.
- 8 A kerethatározat 8. cikke szabályozza az európai elfogatóparancs tartalmát és formáját. E rendelkezés (1) bekezdésének d) és e) pontja szerint szükséges információk:

„d) a bűncselekmény jellege és jogi minősítése, különösen figyelemmel a 2. cikkre;

e) a bűncselekmény elkövetése körülményeinek ismertetése, ezen belül az időpont, a hely és a keresett személy bűncselekményben való részvételének módja”.

- 9 A kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdése értelmében „az átadott személy átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható büntetőeljárás, nem ítéltető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától [helyesen: az átadott személy által az átadása előtt elkövetett egyéb – az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző – bűncselekmény miatt nem indítható az átadott személy ellen büntetőeljárás, az átadott személy ilyen cselekmény miatt nem ítéltető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától]”, kivéve az e cikk (1) bekezdésében említett esetet, amely szerint az átadáshoz adott hozzájárulás vélelmezhető, valamint az említett cikk (3) bekezdésében említett eseteket.

10 A kerethatározat 27. cikkének (3) bekezdése szerint „a (2) bekezdés nem alkalmazható az alábbi esetekben:

- a) ha a személy a végleges szabadon bocsátását követő 45 napon belül nem hagyja el annak a tagállamnak a területét, amelynek átadták, noha erre lehetősége lett volna, vagy elhagyása után visszatér oda;
- b) ha a bűncselekmény szabadságvesztés-büntetéssel nem büntethető vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel nem fenyegetett;
- c) ha a büntetőeljárás nem vezet a személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására;
- d) ha a személyt szabadságelvonással nem járó büntetésnek vagy intézkedésnek, különösen pénzbüntetésnek vagy azt helyettesítő intézkedésnek vethetik alá, még akkor sem, ha a büntetés vagy intézkedés személyi szabadságának korlátozását eredményezheti;
- e) ha a személy – a 13. cikkel összhangban – beleegyezett átadásába, adott esetben egyidejűleg lemondott a specialitás szabályának alkalmazásáról;
- f) ha a személy átadása után, az átadását megelőzően elkövetett meghatározott cselekmények vonatkozásában kifejezetten lemondott a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról [...];
- g) ha a személyt átadó végrehajtó igazságügyi hatóság a (4) bekezdéssel összhangban hozzájárulását adja.”

11 A kerethatározat 27. cikkének (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A hozzájárulás iránti kérelmet a 8. cikk (1) bekezdésében felsorolt információk és a 8. cikk (2) bekezdése szerinti fordítás kíséretében terjesztik elő a végrehajtó igazságügyi hatóságnak. A hozzájárulást meg kell adni, ha a bűncselekmény, amelyre vonatkozóan azt kérik, e kerethatározat rendelkezései szerint önmagában is átadási kötelezettséget von maga után. A hozzájárulást a 3. cikkben említett okok fennállása esetén meg kell tagadni, egyébként csak a 4. cikkben említett okok miatt tagadható meg. Az erre vonatkozó határozatot legkésőbb a kérelem kézhezvételét követő 30 napon belül hozzák meg.

[...]”

12 31. cikkének (1) bekezdése értelmében a kerethatározat lép a tagállamok közötti viszonylatban a kiadatás terén alkalmazandó több egyezmény rendelkezéseinek helyébe, különösen az 1957. december 13-i európai kiadatási egyezmény, az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikkén alapuló, az Európai Unió tagállamai közötti egyszerűsített kiadatási eljárásról szóló 1995. március 10-i egyezmény (HL C 78., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 8. kötet, 3. o.), és az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikkén alapuló, az Európai Unió tagállamai közötti kiadatásról szóló 1996. szeptember 27-i egyezmény (HL C 313., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 8. kötet, 96. o.; a továbbiakban: 1996. évi egyezmény).

13 Az Amszterdami Szerződés hatálybalépésének időpontjáról szóló, az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* 1999. május 1-jén közzétett tájékoztatóból (HL L 114., 56. o.) kitűnik, hogy a Finn Köztársaság az EU 35. cikk (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatával elfogadta a Bíróság hatáskörét az EU 35. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerinti eljárások lefolytatására.

A nemzeti jog

- 14 A rikoslakinak (finn büntető törvénykönyv) az elkövetés vád szerinti időpontjában hatályos (az 1304/1993. sz. törvény szerinti) szövege 50. fejezetének 1. cikke értelmében kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményt követ el többek között az, aki kábítószerrel jogellenesen az országba behoz vagy a behozatalt megkísérli, szállít vagy szállítat, elad, közvetít, másnak átad vagy más módon forgalomba hoz vagy a forgalomba hozatalt megkísérli, illetve kábítószerrel birtokol vagy kábítószer megszerzését megkísérli.
- 15 E törvény 50. fejezetének 2. §-a értelmében többek között kábítószerrel való súlyos visszaélésnek minősül, ha az elkövetés tárgya különösen veszélyes kábítószer vagy nagy mennyiségű kábítószer, és a cselekmény általános minősítése súlyos. Aki kábítószerrel kapcsolatos súlyos bűncselekményt követ el, egytől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- 16 A kerethatározat átültetéséről a rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan Unionin jäsenvaltioiden välillä annettu laki (1286/2003) (Finnország és az Európai Unió többi tagállama közötti átadásról szóló törvény) rendelkezik. E törvény 14. cikke értelmében az őrizetbe vételre és átadásra irányuló megkeresésnek tartalmaznia kell a bűncselekmény jellegét és jogi minősítését, különös tekintettel azokra a cselekményekre, amelyek nem esnek kettős büntethetőség alá, valamint a bűncselekmény elkövetése körülményeinek ismertetését, ezen belül az időpontot, a helyet és az átadni kért személy bűncselekményben való részvételének mértékét.
- 17 E törvény 58. cikkének (1) bekezdése értelmében a Finnországnak átadott személyt nem lehet sem vád alá helyezni, sem vele szemben büntetést vagy szabadságvonással járó intézkedést kiszabni az átadását megelőzően elkövetett olyan bűncselekmény miatt, amely nem azonos az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménnyel. A (2) bekezdés értelmében a tilalom többek közt akkor nem érvényesül, ha a büntetőeljárás nem vezet

az átadott személy szabadságát korlátozó intézkedéshez, vagy ha az átadó tagállam hozzájárul a tilalom mellőzéséhez.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 18 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az A. Leymann-nal és A. Pustovarovval szemben a finn hatóságok által kábítószerrel kapcsolatos súlyos bűncselekmény miatt indított büntetőeljárásokat érinti. Az érintetteket elfogták: A. Leymannnt a Helsingin káräjäoikeus (helsinki elsőfokú bíróság) 2006. március 21-i ellene távollétében hozott határozata alapján, A. Pustovarovot pedig ugyanezen bíróság 2006. május 5-i, ellene távollétében hozott határozata alapján.

Az A. Leymann ellen indított büntetőeljárás

- 19 Helsinki kerületi ügyészsége a 2006. március 21-i európai elfogatóparancsában kérte a lengyel igazságügyi hatóságoktól A. Leymann elfogását és átadását, a 2005. január 1-je és 2006. március 21-e közötti időszakban elkövetett, kábítószerrel való súlyos visszaélés bűncselekményének gyanúja miatt. Ezen elfogatóparancs szerint A. Leymann tettestársaival együtt, forgalomba hozatal céljából nagy mennyiségű, különösen veszélyesnek minősített kábítószer, amfetamint vitt jogellenesen Finnországba.
- 20 2006. június 28-án a lengyel igazságügyi hatóság úgy döntött, hogy az említett elfogatóparancsban szereplő átadási megkeresés alapján A. Leymannnt átadja a Finn Köztársaságnak.

- 21 Helsinki kerületi ügyészsége a Helsingin käräjäoikeus előtt 2006. október 2-án vádat emelt A. Leymann ellen a 2006. február 15. és 26. közötti időszakban elkövetett kábítószerrel való súlyos visszaélés bűncselekménye miatt. A vádirat szerint A. Leymann A. Pustovarovval és más személyekkel együtt 26 kg hasist vitt Finnországba forgalomba hozatal céljából. A. Leymann tettesként szerepel, míg A. Pustovarov és egy másik személy a szállítást szervezte meg. A kábítószer személygépkocsival Hanko (Finnország) kikötőjén keresztül Kouvola (Finnország) faluba szállították, ahonnan azt később egy másik személy elvitte.
- 22 A Helsinki kerületi ügyészség tájékoztatása szerint a käräjäoikeus előtti eljárás megindulását megelőzően az európai igazságügyi együttműködési egység (Eurojust) lengyelországi részlegének egyik képviselőjétől azt a tájékoztatást kapta, hogy nincs szükség a kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének g) pontja és 4) bekezdése alapján e tagállam hozzájárulását kérni az A. Leymann ellen hasis behozatalával megvalósított kábítószerrel való súlyos visszaélés miatti büntetőeljárás megindításához, noha átadására amfetamin behozatalának gyanúja miatt került sor.
- 23 A Helsingin käräjäoikeus, amely előtt sem az átadással, sem a vádemeléssel kapcsolatban nem nyújtottak be kifogást, 2006. november 7-i ítéletében megállapította a bűncselekmény feltételezett elkövetőinek, köztük A. Leymann-nak bűnösségét, és ez utóbbit szabadságvesztés-büntetésre ítélte.
- 24 A. Leymann ezen ítélet ellen a Helsingin hovioikeus (helsinki fellebbviteli bíróság) előtt jogorvoslati kérelemmel élt arra hivatkozva, hogy nem lehetett volna a 2006. február 15. és 26. közötti időszakban elkövetett kábítószerrel (hasis) való súlyos visszaélés miatt eljárást indítani ellene, mert nem ezen cselekmény miatt adták át a finn igazságügyi hatóságnak. E bíróság 2007. augusztus 16-i határozatában azt az álláspontot képviselte, hogy az A. Leymann ellen e bűncselekmény miatti vádemeléshez a lengyel igazságügyi hatóság által az Eurojust képviselőjén keresztül kinyilvánított hozzájárulás már a Helsingin käräjäoikeus rendelkezésére állt.

- 25 A Helsingin hovioikeus 2007. november 30-án érdemi határozatot hozott az ügyben, és A. Leymann-t három év négy hónap szabadságvesztés-büntetésre ítélte. Bár az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint A. Leymann az átadási eljárás keretében történt letartóztatása óta fogva van, képviselője a Bíróság előtti tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy A. Leymann 2008 februárja óta feltételesen szabadlábon van.

Az A. Pustovarovval szembeni eljárás

- 26 A Helsinki kerületi ügyészség 2006. május 8-án európai elfogatóparancsban kérte a spanyol igazságügyi hatóságoktól A. Pustovarov elfogását és büntetőeljárás lefolytatása céljából történő átadását a 2006. február 19. és 25. közötti időszakban elkövetett, kábítószerrel való súlyos visszaélés bűncselekményének gyanúja miatt. Ezen elfogatóparancs szerint A. Pustovarov tettestársaival együtt nagyon veszélyesnek minősített kábítószerrel, amfetamint vitt jogellenesen Finnországba forgalomba hozatal céljából. Az elfogatóparancs szerint az érintett szervezte meg a behozatalt és az eladást. Az említett elfogatóparancs ezen kívül további két, kábítószerrel való súlyos visszaélésre vonatkozott, nagy mennyiségű hasis forgalomba hozatal céljából történő behozatala miatt, amelyeket 2005. szeptember–októberben, illetve ugyanezen év novemberében követtek el.
- 27 A spanyol igazságügyi hatóság 2006. június 20-án úgy döntött, hogy az európai elfogatóparancsban szereplő megkeresés alapján A. Pustovarovot átadja a Finn Köztársaságnak.
- 28 2006. október 2-án a helsinki kerületi ügyészség a jelen ítélet 21. pontjában kifejtettek szerint rá vonatkozóan vádat emelt A. Pustovarov ellen a Helsingin käräjäoikeus előtt.

- 29 Mialatt az e bíróság előtti eljárás folyamatban volt, az említett ügyészség 2006. október 24-én újabb európai elfogatóparancsot adott ki, amelyben a spanyol igazságügyi hatóság hozzájárulását kérte a 2006. február 19. és 25. közötti időszakban elkövetett, kábítószerrel való súlyos visszaélés miatti eljáráshoz, nagy mennyiségű hasis, nem pedig amfetamin forgalomba hozatal céljából történő jogellenes behozatala miatt, amint az az eredeti elfogatóparancsban szerepelt.
- 30 A Helsingin käräjäoikeus 2006. november 7-i ítéletével, mielőtt a spanyol igazságügyi hatóság második elfogatóparanccsal kapcsolatos hozzájárulása megérkezett volna, A. Pustovarovot a vádiratban foglaltak szerinti, a 2006. február 15. és 26. közötti időszakban elkövetett, kábítószerrel való súlyos visszaélés bűncselekménye miatt, valamint a terhére rótt, két további kábítószerrel való súlyos visszaélés miatt szabadságvesztés-büntetésre ítélte.
- 31 A. Pustovarov ezen ítélet ellen a Helsingin hovioikeus előtt jogorvoslati kérelemmel élt arra hivatkozva, hogy nem lehetett volna a 2006. február 15. és 26. közötti időszakban elkövetett kábítószerrel (hasis) való súlyos visszaélés miatt eljárást indítani ellene, mert nem ezen cselekmény miatt adták át a finn igazságügyi hatóságnak.
- 32 A spanyol igazságügyi hatóság 2007. július 11-én hozzájárulását adta az A. Pustovarov ellen a második európai elfogatóparancsban kifejtett indokok miatt lefolytatandó büntetőeljáráshoz.
- 33 A Helsingin hovioikeus álláspontja szerint, bár a spanyol igazságügyi hatóság hozzájárulása csak a Helsingin käräjäoikeus ítéletét követően érkezett meg, annak alapján lehetősége volt az A. Pustovarov terhére rótt, a 2006. február 15. és 26. közötti időszakban elkövetett kábítószerrel való súlyos visszaélés bűncselekmény tárgyában határozni.

- 34 A Helsingin hovioikeus 2007. november 30-i ítéletével e bűncselekmény, valamint a terhére rótt két további bűncselekmény miatt összesen öt év nyolc hónap szabadságvesztésre ítélte A. Pustovarovot.

A kérdést előterjesztő bírósághoz benyújtott jogorvoslati kérelem

- 35 2008. május 28-án A. Leymann és A. Pustovarov jogorvoslati kérelmet nyújthatott be a Korkein oikeushoz (legfelsőbb bíróság) arra a kérdésre vonatkozóan, nem ütközik-e a kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdését átültető nemzeti jogszabályokban szereplő specialitás elvébe, hogy a 2006. február 15. és 26. közötti időszakban elkövetett, a hasisra vonatkozó, kábítószerrel való súlyos visszaélés miatt büntetőeljárás folyik ellenük.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 36 Ilyen körülmények között a Korkein oikeus felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal végett az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- „1) Hogyan kell értelmezni a kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdésében használt, »egyéb – az átadás [...] alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző – bűncselekmény« kifejezést, pontosabban melyek az irányadó szempontok annak megítélése során, hogy a vád alapjául szolgáló cselekmény leírása olyan mértékben különbözik-e az átadás alapjául szolgáló cselekménytől, hogy a 27. cikk (2) bekezdése értelmében »egyéb bűncselekménynek« kell tekinteni, és ezért a büntetőeljárás megindításához szükséges a 27. cikk (3) bekezdésének g) pontjában és (4) bekezdésében szabályozott hozzájárulás?

- 2) Úgy kell-e értelmezni a kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdését, hogy az ugyanezen cikk (3) bekezdésének g) pontjában és (4) bekezdésében szabályozott hozzájárulási eljárás alkalmazandó olyan helyzetben, amikor mind az elfogatóparancs, mind a végleges vád kábítószerrel kapcsolatos súlyos bűncselekményre vonatkozik, azonban a vád alapjául szolgáló cselekmény leírása később olyan módon változott meg, hogy a vád tárgya az elfogatóparancsban szereplőtől eltérő kábítószerfajtával való visszaélés lett?
- 3) Hogyan kell értelmezni a kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdését, amely szerint az átadott személy ellen egyéb bűncselekmény miatt nem indítható eljárás, [amiatt] nem ítéltető el és nem fosztható meg szabadságától, különösen az ugyanezen cikk (4) bekezdésében szabályozott hozzájárulási eljárásra tekintettel, és figyelembe véve a 27. cikk (3) bekezdésének c) pontját, amely szerint a specialitás szabályát nem lehet alkalmazni, ha a büntetőeljárás nem vezet a személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására?
- a) Úgy értelmezendők-e a fenti rendelkezések a hozzájárulási eljárás körébe tartozó esetekben, hogy azokkal nem ellentétes az adott bűncselekmény vonatkozásában a hozzájárulás megadása előtt indult büntetőeljárás, bírósági eljárás vagy ítélethozatal, amennyiben a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személyt e gyanú alapján nem vetik alá szabadságelvonó vagy szabadságkorlátozó intézkedésnek?
- b) Milyen fontosságúnak tekintendő az a körülmény, hogy a szabadságkorlátozással járó büntetőeljárás több bűncselekményt érint, amelyek közül az egyik a hozzájárulási eljárás körébe tartozik? Ebben az esetben úgy kell-e értelmezni a fenti rendelkezéseket, hogy azokkal a hozzájárulási eljárás lefolytatását igénylő bűncselekmény vonatkozásában a hozzájárulás megadása előtt történt vádemelés, bírósági eljárás vagy ítélethozatal akkor sem ellentétes, ha az eljárással összefüggésben a gyanúsított személyi szabadságát korlátozták, amennyiben e korlátozás az egyéb vádpontokra tekintettel törvényes alapon nyugszik?”

A sürgősségi eljárásról

37 A Korkein oikeus 2008. szeptember 5-én kelt, a Bíróság hivatalához ugyanezen a napon érkezett levelében az eljárási szabályzat 104b. cikke alapján sürgősségi eljárás alkalmazását kéri az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tekintetében.

38 A kérdést előterjesztő bíróság a kérelem indokaként előadta, hogy A. Pustovarov szabadságvesztés büntetést tölt különböző bűncselekmények miatt, többek között 26 kg hasis jogellenes behozatala miatt, amellyel kapcsolatos eljárásban szükségessé vált az előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtása. Az érintettet 2009. március 18-án feltételes szabadságra kell bocsátani. E bíróság előadja, hogy ha az e bűncselekmény miatti vádat elejtenék, az A. Pustovarovval szemben kiszabott szabadságvesztés lerövidülne, és A. Pustovarovot hamarabb helyeznék szabadlábra.

39 Az előadó bíró javaslatára a főtanácsnok meghallgatását követően a Bíróság harmadik tanácsa helyt adott a kérdést előterjesztő bíróság azon kérelmének, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet sürgősségi eljárásban bírálja el.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

40 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy amint az a jelen ítélet 13. pontjából következik, a jelen ügyben a Bíróság az EU 35. cikk alapján hatáskörrel rendelkezik a kerethatározat értelmezésére.

Az első kérdésről

- 41 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, melyek az irányadó szempontok annak megállapításához, hogy az átadott személy ellen az átadásának alapjául szolgálótól különböző, a kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdése szerinti „egyéb bűncselekmény” miatt folyik-e a büntetőeljárás, ami szükségessé teszi az e cikk (3) bekezdésének g) pontjában és (4) bekezdésében szabályozott hozzájárulási eljárás alkalmazását.
- 42 A kerethatározat 1. cikkének (1) és (2) bekezdéséből, (5)–(7), és (11) preambulumbekkezdéséből következően a kerethatározat célja, hogy a tagállamok közötti többoldalú kiadatási rendszert az igazságügyi hatóságok közötti, az elítéltek vagy gyanúsítottak büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő, a kölcsönös elismerés elvén nyugvó átadásának rendszerével váltsa fel. A kerethatározat célja különösen az igazságügyi együttműködés megkönnyítése és meggyorsítása (lásd a C-303/05. sz. *Advocaten voor de Wereld* ügyben 2007. május 3-án hozott ítélet (EBHT 2007., I-3633. o.) 28. pontját).
- 43 A kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdése megfogalmazza a specialitás szabályát, mely szerint az átadott személy által az átadása előtt elkövetett egyéb – az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző – bűncselekmény miatt nem indítható az átadott személy ellen büntetőeljárás, az átadott személy ilyen cselekmény miatt nem ítéltető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától.
- 44 Ez a szabály a végrehajtó tagállam szuverenitásához kapcsolódik, és biztosítja a keresett személy számára a jogot, hogy csak az átadásának alapjául szolgáló bűncselekmény miatt folytassanak ellene büntetőeljárást, ítéljék el vagy foszják meg szabadságától.

- 45 A kerethatározat 27. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok lemondhatnak a specialitás szabályának alkalmazásáról. Az említett szabály egyébként számos, ugyanezen cikk (3) bekezdésében előírt kivételt tartalmaz.
- 46 A kerethatározat 27. cikke (2) bekezdése és különösen az átadás alapjául szolgálótól különböző „egyéb bűncselekmény” kifejezés hatályának megállapítása érdekében figyelembe kell venni a kerthatározat célját.
- 47 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a kerethatározat (5) preambulumbekzdése hangsúlyozza, az Uniónak abból a kitűzött céljából következik a tagállamok közötti kiadatás eltörlése és annak az igazságügyi hatóságok közötti átadási rendszerrel való felváltása, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségévé váljon.
- 48 Ugyanezen preambulumbekzdés hozzáfűzi, hogy a tagállamok között mindeddig irányadó hagyományos együttműködési kapcsolatokat a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásán nyugvó rendszernek kell felváltania mind az ítélelhozatal előtti, mind az azt követő szakaszban.
- 49 A kerethatározat (6) preambulumbekzdése kifejti, hogy az európai elfogatóparancs az első konkrét megvalósulása a büntetőjog területén a kölcsönös elismerés elvének, amelyre az Európai Tanács az igazságügyi együttműködés „sarokkövéként” utalt.

50 A kerethatározat (10) preambulumbekzdése szerint az európai elfogatóparancs szabályozása a tagállamok közötti nagyfokú bizalomra épül.

51 A kerethatározat rendszerének alapjául szolgáló kölcsönös elismerés elve ez utóbbi 1. cikkének (2) bekezdése értelmében azt is magában foglalja, hogy a tagállamok főszabály szerint kötelesek végrehajtani az európai elfogatóparancsot. Annak végrehajtását ugyanis kizárólag a kerethatározat 3. és 4. cikkében felsorolt esetekben lehet és kell megtagadniuk.

52 A kibocsátó tagállam nemzeti jogában meghatározott bűncselekmény miatti büntető-eljárás indítása céljából keresett személy átadásáról való döntés során a végrehajtó tagállam igazságügyi hatósága a kerethatározat 2. cikke alapján megvizsgálja az európai elfogatóparancsban ismertetett bűncselekmény leírását. E leírásnak a kerethatározat mellékletében szereplő formanyomtatványnak megfelelően tartalmaznia kell az annak 8. cikkében szereplő információkat, többek között a bűncselekmény jellegét és jogi minősítését, a bűncselekmény elkövetése körülményeinek ismertetését, ezen belül az időpontot, a helyet és a keresett személy bűncselekményben való részvételének módját, valamint a bűncselekményre előírt büntetési tételt.

53 Amint a Bizottság észrevételeiben megjegyzi, az átadás iránti megkeresés olyan információkon alapul, amelyek a nyomozásnak az európai elfogatóparancs kiadásakori állapotát tükrözik. Ezért lehetséges, hogy az eljárás folyamán a felrótt cselekmények már nem felelnek meg minden tekintetben annak, ami a kezdeti leírásban szerepelt. A begyűjtött információk következtében az eredetileg az európai elfogatóparancs kibocsátását indokoló tényállási elemek pontosíthatók vagy módosíthatók.

- 54 A kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdésében szereplő „büntetőeljárás [...] indítható [...] ellen[e]”, „[el]ítélhető” és „egyéb módon [...] [meg]fosztható [...] szabadságától” kifejezések arra utalnak, hogy az átadás alapjául szolgáltól különböző „egyéb bűncselekmény” fogalmát az egyes eljárási szakaszokra, és a bűncselekmény jogi minősítésének módosítását okozható minden egyes eljárási cselekményre figyelemmel kell értékelni.
- 55 A hozzájárulás követelményének szempontjából annak vizsgálatához, hogy valamely eljárási cselekmény az európai elfogatóparancsban szereplőtől különböző, „egyéb bűncselekményt” eredményez-e, össze kell hasonlítani a bűncselekménynek az európai elfogatóparancsban szereplő leírását a későbbi eljárási iratban szereplő leírással.
- 56 Meghaladná a specialitás szabályának tartalmát, és sértené a kerethatározatnak a tagállamok közötti igazságügyi együttműködés megkönnyítésére és meggyorsítására irányuló célkitűzését, ha a tényállás leírásának módosításához minden alkalommal ki kellene kérni a végrehajtó tagállam hozzájárulását.
- 57 Annak megállapításához, hogy az átadás alapjául szolgáltól különböző „egyéb bűncselekményről” van-e szó, azt kell megvizsgálni, hogy a bűncselekmény tényállási elemei a kibocsátó tagállam által készített jogi leírás szerint ugyanazok-e, mint amelyek miatt a személy átadásra került, és megfelelő mértékben egyeznek-e az elfogatóparancsban szereplő adatok a későbbi eljárási iratban szereplőkkel. Az idővel és a helyszínnel kapcsolatos körülmények változásai megengedettek, amennyiben azok a kibocsátó tagállamban az elfogatóparancsban ismertetett magatartásra vonatkozóan folytatott eljárás folyamán szerzett információkból erednek, nem módosítják a bűncselekmény jellegét, és nem tartalmazznak olyan okot, amely miatt a kerethatározat 3. és 4. cikke alapján a végrehajtás megtagadásának van helye.

58 A hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság feladata, hogy a jelen ítélet előző pontjában említett szempontok alapján megvizsgálja, a vádirat szerinti cselekmény másik bűncselekményt jelent-e, mint amely az A. Leymann és A. Pustovarov vonatkozásában kibocsátott elfogatóparancsban szerepel.

59 Következésképpen az első kérdésre a válasz: annak megállapításához, hogy az átadott személy ellen az átadásának alapjául szolgálótól különböző, a kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdése szerinti „egyéb bűncselekmény” miatt folyik-e a büntető-eljárás, ami szükségessé teszi az e cikk (3) bekezdésének g) pontjában és (4) bekezdésében szabályozott hozzájárulási eljárás alkalmazását, azt kell megvizsgálni, hogy a bűncselekmény tényállási elemei a kibocsátó tagállam által készített jogi leírás szerint ugyanazok-e, mint amelyek miatt a személyt átadták, és megfelelő mértékben egyeznek-e az elfogatóparancsban szereplő adatok a későbbi eljárási iratban szereplőkkel. Az idővel és a helyszínnel kapcsolatos körülmények változásai megengedettek, amennyiben azok a kibocsátó tagállamban az elfogatóparancsban ismertetett magatartásra vonatkozóan folytatott eljárás folyamán szerzett információkból erednek, nem módosítják a bűncselekmény jellegét, és nem tartalmaznak olyan okot, amely miatt a kerethatározat 3. és 4. cikke alapján a végrehajtás megtagadásának van helye.

A második kérdésről

60 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a bűncselekmény leírásának kizárólag a kérdéses kábítószerfajtát érintő, a bűncselekmény jogi minősítését nem módosító változása alkalmas-e arra, hogy a kerethatározat 27. cikke (2) bekezdésének értelmében az átadás alapjául szolgálótól különböző „egyéb bűncselekményt” alapozzon meg, és szükségessé tegye a kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének g) pontjában és (4) bekezdésében szabályozott hozzájárulási eljárás alkalmazását.

- 61 Az alapeljárásokban a vádirat hasis behozatalára vonatkozik, az elfogatóparancsban pedig amfetamin behozatalára.
- 62 Változatlanul legalább háromévi szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményről van azonban szó, amely a kerethatározat 2. cikkének (2) bekezdése szerinti „kábitószeres tiltott kereskedelme” minősítés alá tartozik.
- 63 Következésképpen a második kérdésre az a válasz, hogy az alapügyen szereplőkhöz hasonló körülmények között a bűncselekmény leírásának kizárólag a kérdéses kábítószerfajtát érintő, a bűncselekmény jogi minősítését nem módosító változása önmagában nem alkalmas arra, hogy a kerethatározat 27. cikke (2) bekezdésének értelmében az átadás alapjául szolgáltól különböző „egyéb bűncselekményt” alapozzon meg.

A harmadik kérdésről

- 64 A kérdést előterjesztő bíróság harmadik kérdése lényegében arra irányul, hogyan értelmezendő a specialitás szabálya alóli, a kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének c) pontjában foglalt kivétel a kerethatározat 27. cikkének (4) bekezdésében szabályozott hozzájárulási eljárásra figyelemmel. Különösen arra keres választ, hogy e rendelkezések alapján az átadás indokául szolgáltól különböző „egyéb bűncselekmény” miatt folytatható-e büntetőeljárás valamely személy ellen, és lehetséges-e az elítélése – amihez a végrehajtó tagállam hozzájárulása szükséges – e hozzájárulás megérkezése előtt, ha a személy nem áll szabadságkorlátozó intézkedés hatálya alatt. Arra is választ keres, hogy az a körülmény, hogy az érintett személy egyébként fogva tartását indokoló más vádpontok miatt fogva van, érinti-e annak lehetőségét, hogy ellene ezen „egyéb bűncselekmény” miatt büntetőeljárást folytassanak, és elítéljék?

- 65 Előzetesen le kell szögezni, hogy a harmadik kérdés csak akkor merül fel, ha a hatáskörrel rendelkező igazságügyi hatóságok valamely „egyéb bűncselekmény” miatt járnak el, mivel a specialitás szabálya alóli kivételek fogalmilag csak ilyen esetben alkalmazandók.
- 66 A kerethatározat 27. cikke (3) bekezdése hatályának megállapításához a kerethatározat tárgyát, rendszerét és célját figyelembe véve kell e rendelkezést értelmezni.
- 67 A kerethatározat 27. cikke (1) bekezdésében és (3) bekezdésének a)–g) pontjában felsorolt kivételek a korábbi kiadatási egyezményekben, különösen az 1996. évi egyezményben szereplő kivételeket ismétlik meg. E 27. cikk (3) bekezdésének b)–d) pontjában felsorolt kivételek megfelelnek ezen egyezmény 10. cikke (1) bekezdésének a)–c) pontjában szereplő kivételeknek.
- 68 E kivételek különböző okokból fakadnak. A kerethatározat 27. cikke (1) bekezdésében és (3) bekezdésének e)–g) pontjában szereplő kivételek az érintett tagállamok vagy a végrehajtó tagállam igazságügyi hatóságainak hozzájárulásán vagy az európai elfogatóparancs által érintett személy hozzájárulásán alapulnak. A 27. cikk (3) bekezdésének b) és d) pontjában felsorolt kivételek a szabadságvesztés büntetésre vagy az alkalmazandó intézkedésekre vonatkoznak. A (3) bekezdés c) pontjában szereplő kivétel a büntetőeljárásra utal.
- 69 A hozzájáruláson alapuló kivételek az irányadó eljárástól és a büntetés jellegétől függetlenül alkalmazandók.

- 70 A kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének b)–d) pontja szerinti kivételek szintén különböző szabályozásokat tartalmaznak. Így az e 27. cikk (3) bekezdésének b) pontjába foglalt kivétel azokra az esetekre vonatkozik, amikor a bűncselekmény nem büntethető szabadságvesztés-büntetéssel, vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel. Az említett 27. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerinti kivétel olyan esetekben irányadó, ha a büntetőeljárás a törvény szerint vagy az igazságügyi hatóság mérlegelése alapján nem vezet az érintett személyi szabadságát korlátozó intézkedés alkalmazására. A kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének d) pontja szerinti kivétel olyan helyzetekre vonatkozik, amikor a személyt szabadságelvonással nem járó, ám a személyi szabadságot esetleg korlátozó büntetésnek vagy intézkedésnek vethetik alá. Ez utóbbi esetben azok a helyzetek is beletartoznak, amikor anyagi szankciók vagy intézkedések alkalmazandók, többek között pénzbüntetés, közérdekű munka, sőt, bizonyos cselekmények megtételére vagy attól való tartózkodásra való felszólítás, például bizonyos helyek látogatásának vagy az érintett tagállam területéről való távozásnak a tilalma.
- 71 Ha az eljárás az átadás indokául szolgáltól különböző „egyéb bűncselekmény” megállapításához vezetett, a hozzájárulás megadásáig nem folytatható, kivéve, ha azt a 27. cikk (3) bekezdésének a)–f) pontjában foglalt kivételek igazolják.
- 72 A kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének c) pontjában szereplő kivétel olyan helyzetre vonatkozik, ha a büntetőeljárás nem vezet a személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására.
- 73 Ebből következik, hogy e kivétel keretében valamely személlyel szemben az átadásának alapjául szolgáltól különböző, szabadságvesztés büntetéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel fenyegetett „egyéb bűncselekmény” miatt akkor indítható büntetőeljárás, és e személy akkor ítélt el a hozzájárulási eljárás alkalmazása nélkül, ha a büntetőeljárás során nem került sor szabadságkorlátozással járó intézkedés alkalmazására. Ha azonban az ítélet az érintett személlyel szemben szabadságvesztés büntetést vagy szabadságkorlátozással járó intézkedést szab ki, az ítélet végrehajthatóságához szükséges e beleegyezés.

- 74 Ez az értelmezés következik egyébként az 1996. évi egyezmény 10. cikke (1) bekezdése b) pontjának rendelkezéseiből is, amint az az egyezményhez fűzött, a Tanács által 1997. május 26-án jóváhagyott magyarázó jelentésből (HL 1997. C 191., 13. o.) kitűnik. E jelentés értelmében a megkereső tagállam büntetőeljárást indíthat vagy folytathat valamely személy ellen, vagy őt elítélheti a kiadatását indokoló cselekménytől különböző cselekmény miatt, még akkor is, ha ez a személyi szabadságot korlátozó büntetéssel fenyegetett, amennyiben sem az eljárás folyamán, sem annak következtében nem került sor az adott személy szabadságának korlátozására. Így e jelentés szerint, ha az érintett személyt szabadságvesztésre ítélik vagy szabadságelvonással járó intézkedést alkalmaznak vele szemben, az ítélet csak akkor hajtható végre, ha a megkereső tagállam rendelkezik vagy az érintett személy vagy a megkeresett tagállam hozzájárulásával.
- 75 Nem ellentétes azonban a kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének c) pontjával, ha az átadott személlyel szemben a hozzájárulás megadása előtt alkalmaznak szabadságkorlátozással járó intézkedést, amennyiben e korlátozás az európai elfogatóparancsban szereplő egyéb vádpontokra tekintettel törvényes alapon nyugszik.
- 76 A harmadik kérdésre tehát az a válasz, hogy a kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének c) pontjában szereplő kivétel úgy értelmezendő, hogy az átadás alapjául szolgáltól különböző „egyéb bűncselekmény” megléte esetén hozzájárulást kell kérni, ha szabadságvesztés büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést kell végrehajtani. A hozzájárulás megadása előtt ilyen bűncselekmény miatt akkor lehet az átadott személy ellen büntetőeljárást indítani, vagy őt elítélni, ha e bűncselekmény miatti eljárás vagy ítélethozatal során nem alkalmaztak vele szemben szabadságkorlátozással járó intézkedést. Nem ellentétes azonban e 27. cikk (3) bekezdésének c) pontjában előírt kivétellel, ha az átadott személlyel szemben szabadságkorlátozással járó intézkedést alkalmaznak a hozzájárulás megadása előtt, amennyiben ezen intézkedés az európai elfogatóparancsban szereplő egyéb vádpontokra tekintettel törvényes alapon nyugszik.

A költségekről

- 77 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Annak megállapításához, hogy az átadott személy ellen az átadásának alapjául szolgálótól különböző, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 27. cikkének (2) bekezdése szerinti „egyéb bűncselekmény” miatt folyik-e a büntetőeljárás, ami szükségessé teszi az e cikk (3) bekezdésének g) pontjában és (4) bekezdésében szabályozott hozzájárulási eljárás alkalmazását, azt kell megvizsgálni, hogy a bűncselekmény tényállási elemei a kibocsátó tagállam által ez utóbbiról készített jogi leírás szerint ugyanazok-e, mint amelyek miatt a személyt átadták, és megfelelő mértékben egyeznek-e az elfogatóparancsban szereplő adatok a későbbi eljárási iratban szereplőkkel. Az idővel és a hellyel kapcsolatos körülmények változásai megengedettek, amennyiben azok a kibocsátó tagállamban az elfogatóparancsban ismertetett magatartásra vonatkozóan folytatott eljárás folyamán szerzett információkból erednek, nem módosítják a bűncselekmény jellegét, és nem tartalmazznak olyan okot, amely miatt az említett kerethatározat 3. és 4. cikke alapján a végrehajtás megtagadásának van helye.**
- 2) Az alapügyben szereplőkhöz hasonló körülmények között a bűncselekmény leírásának a kérdéses kábítószerfajtát érintő változása önmagában nem**

alkalmas arra, hogy a 2002/584 kerethatározat 27. cikke (2) bekezdésének értelmében az átadás alapjául szolgáltól különböző „egyéb bűncselekményt” alapozzon meg.

- 3) A 2002/584 kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének c) pontjában szereplő kivétel úgy értelmezendő, hogy az átadás alapjául szolgáltól különböző „egyéb bűncselekmény” megléte esetén e kerethatározat 27. cikkének (4) bekezdése értelmében hozzájárulást kell kérni, és azt meg kell kapni, ha szabadságvesztés büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést kell végrehajtani. A hozzájárulás megadása előtt ilyen bűncselekmény miatt akkor lehet az átadott személy ellen büntetőeljárás indítani, vagy őt elítélni, ha e bűncselekmény miatti eljárás vagy ítélethozatal során nem alkalmaztak vele szemben szabadságkorlátozással járó intézkedést. Nem ellentétes azonban e 27. cikk (3) bekezdésének c) pontjában előírt kivétellel, ha az átadott személlyel szemben a hozzájárulás megadása előtt alkalmaznak szabadságkorlátozással járó intézkedést, amennyiben ezen intézkedés az európai elfogatóparancsban szereplő egyéb vádpontokra tekintettel törvényes alapokon nyugszik.

Aláírások